
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

סדנה: מדיניות רגולציה היבטים מעשיים - 59993

תאריך עדכון אחרון 06-03-2022

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: מדיניות ציבורית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר שרון ידין

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: sharon@yadin.com

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש, בסמוך לשיעור (ניתן גם לקבוע שיחת זום)

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס עוסק בתאוריות, אתגרים, גישות, סוגיות, פרשות בולטות, מסגרת משפטית ומגמות של אסדרה ממשלתית מודרנית של שווקים וענפים במשק, ובפרט של תאגידים ושל ארגונים פרטיים אחרים, בישראל ובעולם.

מטרות הקורס:

להציג לסטודנטים תאוריות, אתגרים, גישות, סוגיות, היבטים משפטיים, פרשות בולטות ומגמות עכשוויות של אסדרה (רגולציה) מנהלית.

תוצרי למידה

בסימו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

1. לנתח הסדרים רגולטוריים מנקודת מבט ביקורתית הנשענת על תאוריות מקובלות של רגולציה, כגון גישת הבחירה הציבורית
2. להציע מתווים לאסדרה של שוק או של ענף מסוים, של מפקחים ספציפיים או עבור בעיה או כשל מסוימים, המבוססים על תמהיל גישות ושיטות
3. להעריך הסדרים רגולטוריים בכלים מקובלים דוגמת RIA ולהכין דוחות הערכת השפעות רגולציה
4. להכיר היכרות בסיסית את המסגרת המשפטית החלה על רגולציה ועל רגולטורים, כגון המשפט המנהלי והחוקתי, חוק הרגולציה וחוק הצינון
5. ליישם את הלקחים והניסיון שנצבר מן הפיקוח שנעשה בתחומי תוכן שונים (כגון תקשורת, אנרגיה וסביבה, שוק ההון וקמעונות מזון) על אסדרת מצבים חדשים ולצורך תיקון הקיים

דרישות נוכחות (%):

80

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה פרונטלית (פנים אל פנים) מבוססת מצגות ודיון כתי. ההרצאות עשויות להתנהל במתכונת מקוונת במקביל להרצאות פיזיות בקמפוס, או במקומן, בהתאם להנחיות הקורונה שיהיו בתוקף במהלך הסמסטר. עדכונים בנושא ימסרו לקראת פתיחת הסמסטר ובמהלכו, ככל שיהיו שינויים.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

ייתכנו שינויים בנושאי הלימוד ובסדר הנושאים

1. מבוא מושגי לרגולציה
2. השפעות זרות: שבי רגולטורי, דלתות מסתובבות, שדלנים (לוביסטים)
3. התפתחויות בשיטות וגישות לרגולציה: מצווי ושליטה לרגולציה רכה
4. ייעול הליכי רגולציה
5. שקיפות ושיתוף ציבור ברגולציה
6. חקר מקרה: הפיקוח על ענף המזון

7. חקר מקרה: אסדרת ענף התקשורת
 8. חקר מקרה: רגולציה ומשבר האקלים
 9. חקר מקרה: אסדרת שווקים פיננסיים
 10. סיור

חומר חובה לקריאה:

- ייתכנו שינויים ברשימת הקריאה. הנחיות קריאה יימסרו משבוע לשבוע. במידת האפשר, פריטי הסילבוס יהיו זמינים באתר הקורס. פריטים שאינם זמינים באופן מקוון יהיו זמינים בספרייה.
1. יצחק זמיר "פיקוח ציבורי על פעילות פרטית" משפט ועסקים ב 67, 69-75, 86-101 (2005)
  2. שרון ידן רגולציה חדשה: מהפכה במשפט הציבורי 27-37 (2018)
  3. בג"ץ 1934/95 תה ויסוצקי (ישראל) בע"מ נ' שר הבריאות, פ"ד מט(5) 625 (1996)
  4. דפנה ברק-ארז אזרח נתין צרכן: משפט ושלטון במדינה משתנה 26-40, 176-193 (2012)
  5. ROBERT BALDWIN ET AL., UNDERSTANDING REGULATION: THEORY, STRATEGY, PRACTICE 105-111, 119-121, 130-133, 259-266 (2011)
  6. חן שליטא "בדיקת שומרים: מי באמת כותבים את הצעות החוק?" שומרים (11.7.2021)
  7. רועי שפירא "דלתות מסתובבות ומידת האפקטיביות של תקופות צינון" מחקרי משפט לד 4-16 (אמצע), 18 (אמצע)-21, 23-25, 38 (למטה)-48 (צפוי להתפרסם ב-2022)
  8. בג"ץ 3432/20 טרקלין אולמות ואירועים - אולמי מונדיאל נ' ממשלת ישראל (נבו) 7.6.2020
  9. שרון ידן "המרחב ההבעתי של הרגולציה: האם המדינה צריכה לבייש?" משפט ועסקים כג 577, 579-594, 617-615, 623-618 (2020)
  10. המשרד להגנת הסביבה "מי עשרת המפעלים הגרועים סביבתית בישראל? המשרד להגנת הסביבה מפרסם את מדד ההשפעה הסביבתית 2018" (9.7.2020)
  11. "מידע משפטי: צווים" רשות התחרות, עיון בשני צווים מוסכמים (לפי בחירתכם)
  12. מירב ארלוזורוב "משרד הבריאות נגד ויטמינים: מדוע תוספי תזונה עולים בישראל פי 4" TheMarker (6.10.2021)
  13. הצוות הבין-משרדי לרגולציה חכמה דין וחשבון המלצות הצוות הבין-משרדי לרגולציה חכמה: תכנית לאומית למדיניות רגולציה ככלי לשיקום המשק ביציאה ממשבר הקורונה 16-26 (2021)
  14. ס' 1-3, 4, 7, 19, 22-23, 25 לחוק עקרונות האסדרה, התשפ"ב-2021
  15. דוחות RIA (הערכת השפעות רגולציה) באתר הרגולציה הממשלתי (משרד ראש הממשלה) או באתר החקיקה הממשלתי (משרד המשפטים) - נא עיינו בשני דוחות לבחירתכם
  16. "אתר החקיקה הממשלתי" משרד המשפטים, עיון כללי באתר, כולל בהערות הציבור המוגשות (זמן מומלץ: כ-20 דק')
  17. מבקר המדינה פעולות ממשלת ישראל והיערכותה למשבר האקלים 35-48 (2021)

חומר לקריאה נוספת:

- הסטודנטים עשויים להתבקש לקרוא גם מרשימה זו לקראת המפגשים או לצורך הכנת מטלות ההגשה (כולל העבודה המסכמת).
1. ישיבה של ועדת חוקה, חוק ומשפט, הכנסת ה-24 (4.10.2021)
  2. ישיבה של ועדת חוקה, חוק ומשפט, הכנסת ה-24 (7.10.2021)
  3. בג"ץ 365/08 נטוויז'ן בע"מ נ' משרד התקשורת (נבו) 17.6.2009
  4. George J. Stigler, The Theory of Economic Regulation, 2 BELL J. ECON. & MGMT. SCI. 3 (1971)

---

5. החלטה 476 של הממשלה ה-34 "מתווה להגדלת כמות הגז הטבעי המופקת משדה הגז הטבעי 'תמר' ופיתוח מהיר של שדות הגז הטבעי 'לויתן', 'כריש' ו'תנין' ושדות גז טבעי נוספים" (16.8.2015) ("מתווה הגז")

6. חנן הבר "עסק קטן במדינה הרגולטורית" רגולציה בישראל: ערכים, אפקטיביות שיטות 72 (אייל טבת ויצחק גל-נור עורכים 2019)

7. Itzhak Galnoor et al., Introduction: Regulation — A Multifaceted Instrument, in REGULATION IN ISRAEL: VALUES, EFFECTIVENESS, METHODS 1, 1-21 (Eyal Tevet et al. eds., 2021)

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 0 %
הגשת עבודה 85 %
הגשת תרגילים 15 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: